

Minnesanteckningar från landsbygdsrådets möte 3 2020-12-03, reviderade

Närvarande: Arne Jonsson (C) ordförande, Jukka Täbkävuoir (V), Hans Bergström (S) (delar av punkt 2), Kristina Nyström (KLK), Eva Lehto (KLK) (punkt 3 och 4)

Inbjudna gäster (punkt 2): Karl Göran Bergman (Ärla byaråd), Robin Johansson (Ärla vägförening), Eirik Isene (Ärla byaråd och Ärla vägförening)

1. Mötets öppnande och fastställande av dagordningen

Dagordningen godkändes med ändringen att dialogen med Ärla byaråd och Ärla vägförening lades som punkt 2.

2. Dialog med Ärla byaråd och Ärla vägförening

Ärendet: Ärla byaråd och Ärla vägförening har inkommit med en skrivelse med frågor de vill lyfta med rådet. En sammanställning av svar från förvaltningen har skickats ut inför mötet.

Diskussion: Frågorna gicks igenom och diskuterades.

Busshållplatsen vid Stationsvägen: Föreningarna är nöjda med förvaltningens svar.

Bostadsbyggande i Ärla: Föreningarna lyfter att det finns en efterfrågan på bostäder i Ärla. En enkät som föreningen haft på sin hemsida gav resultatet att 29 villaägare i Ärla ville flytta till ett enklare boende. Logistikparkens tillväxt borde ge ökad efterfrågan på småhus. Man undrar också hur processen ser ut för utbyggnaden av samhällsservice, som avlopp, skola, förskola.

Landsbygdsrådet instämmer i föreningarnas bild och berättar att man både i den reviderade versionen av Översiktsplan 2030 och i Årsplan 2021 lyfter fram bostadsbyggande och bibehållen service i de mindre samhällena som viktiga. Just i Ärla borde marken vid den före detta bangården vara ett intressant område att utveckla. När det gäller planering av samhällsservice så styrs det av utbyggnadstakten. Man tar sällan ”höjd” i planeringen, utan det är först när bostäder planeras eller byggs som man anpassar samhällsservicen.

Trafiksituationen:

- Föreningarna påpekar att det inte är alla enskilda vägar i tätorten som har fått sänkt hastighet, utan det finns fortfarande enskilda vägar med 50 km/h.
- Trafikverket hänvisade vid sitt avslag på hastighetssänkningen på de statliga vägarna till att det finns trottoarer. Men föreningarna menar det inte finns längs hela vägsträckan.
- Föreningarna avser att ta saken i egna händer nu, och göra trafikmätningar, samt bygga en gång- och cykelväg mellan Tegelbovägen och Västra gränd. Vägföreningen är förhindrad att göra nyinvesteringar med hänsyn till förrättningsbeslutet så det blir byrådet som ska stå för investeringen. I samband med det vill byrådet också bygga ett utegym.
- Föreningarna lyfta farhågor om att ombyggnad av väg 855 kommer att innebära ökad tung trafik genom Ärla, både under och efter byggtiden eftersom den nya vägen blir 1 km längre.
- Föreningen ser fram emot att bli involverade i en framtida Åtgärdsvalsstudie för Ärla.

Landsbygdsrådet tackar för informationen och gör följande medskick:

- När det gäller investeringar i ny cykelväg och utegym så bör kontakt tas med kommunen som markägare i tidigt skede. Kontakt ska förmedlas till kommunens markförvaltare.
- När det gäller trafikmätningar kan det vara värt att avvakta, eftersom kommunen planerar genomföra sådana.
- Kommunen har ett ansvar för att lyfta brister och behov i infrastrukturen till Trafikverket, men det är en god idé att föreningarna framför dessa direkt till Trafikverket med.

Park och grönområden: Föreningarna är införstådda med att de ska återta driften av parkmark i Ärla från kommunen. För föreningarna är det viktigt att frågan hanteras lika i kommunens olika serviceorter. Föreningarna anser också att kommunen inte har skött parkmarken tillräckligt bra. Kommunen har till exempel bara klippt gräs och inte ordnat planteringar. I dialogen med parkavdelningen framför föreningarna nu krav på upprustning innan övertagande. Man vill också att kommunen åtgärdar de bestånd av Parkslide och angrepp av granbarkborre som finns. Ett tredje krav är att kommunen ska fortsätta att drifta lekplatserna, eftersom lekplatser inte ingår i gemensamhetsanläggningen enligt förrättningsbeslutet. Frågeställningarna handlar om vad ”kommunal standard” innebär.

Landsbygdsrådet konstaterar att diskussionen med parkavdelningen kommer att kunna återupptas, enligt svaret från förvaltningen. Förrättningsbeslut kan ändras, men det är en kostnad kopplat till den processen.

Parkvägens förlängning: Vägföreningen önskar att företrädare för kommunens fastighets- och exploateringsavdelning kontaktar dem för dialog kring infrastruktur kopplat till de tomter som har, och som planerar att säljas.

Trakka systems: Föreningarna är mycket nöjda med förvaltningens svar.

Övrigt: Byrådet informerar om att badet drivs vidare. Det är alltid lite klotter och nedskräpning att ta hand om, men man arbetar förebyggande genom att engagera klass 5 och 6 som ”badpatrull”. Badpatrullen deltar på städdagar med grillning, vilket är uppskattat. 6:orna får också genomföra vägstädning, och får på så sätt en bidrag till klasskassan.

Beslut: Ärla byråd och vägförening bjuds in till dialogmöte igen 2021, förslagsvis innan sommaren.

3. Länstransportplan – planering av trafikinfrastruktur utanför tätort

Ärendet: Eva Lehto informerade om arbetet med Länstransportplan för Sörmland som pågår.

Mycket av trafikinfrastrukturen på landsbygden finansieras via statliga medel. Investeringar styrs via *Nationell plan för transportsystemet* och länsvisa *Länstransportplaner*. En ny planeringsomgång för dessa planer pågår.

Region Sörmland är ansvarig för att ta fram Länstransportplanen för Sörmland. Ett förslag kommer att skickas på remiss under sommaren 2021 och antas 2022. Kommunerna är med i processen, och har möjlighet att påverka innehållet genom att föra fram de brister och behov vi ser.

Länstransportplanen innehåller åtgärder som utvecklar den regionala infrastrukturen i form av tillgängliga hållplatser, nya cykelvägar, förbättring av statliga, regionala vägar och utveckling av järnvägar i länet. Länstransportplanen innehåller både så kallade ”namnsatta objekt” (investeringar över 25 miljoner kronor) och ”potter” för mindre åtgärder. För att ett objekt ska komma med som namnsatt objekt krävs en viss planeringsmognad, det vill säga att man gjort en Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) och en Samhällsekonomisk beräkning (SEB). Det är med andra ord ett långsiktigt arbete för att få in sådana objekt i planen.

I nuvarande plan finns bland annat åtgärder för väg 53, Västerleden och cykelvägar Hällby–Gröndal och Tumbo–Kvicksund.

Bland de saker med relevans för landsbygden, som kommunen driver i arbetet med ny plan är:

- Cykelväg Svista–Kjula–Logistikparken.
- Cykelväg Hållsta–Skogstorp.
- Kravet på kommunala medfinansiering för cykelvägar utanför tätort ser kommunen bör minska, från nuvarande 50 procent, för att ge utrymme till investeringar på det kommunala cykelvägnätet.
- Trafikverkets ansvar för att planera för trafiksäkerhet längs statliga vägar ska tydliggöras, så att det inte ligger helt på kommunen.
- En Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) ska göras för alla serviceorter (och ev någon mer tätort) i Eskilstuna kommun. Denna åtgärdsvalsstudie kommer att identifiera åtgärder som kan finansieras av länstransportplanens potter.

- En ÅVS för förbindelsen mellan Eskilstuna och Nyköping ska göras som bred och förutsättningslös studie.
- Dubbelspår på järnvägen Folkesta–Rekarne.

4. Bredbandsläget

Ärendet: Eva Lehto, som är kommunens bredbandssamordnare, informerade om Bredbandsläget i kommunen och regionen.

Det finns både statliga och kommunala mål satta för bredbandsutbyggnaden. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att den nationella inriktningen är att låta marknaden sköta utbyggnaden, vilket gör att kommunens handlingsutrymme är begränsat. Bredbandssamordnarens roll är att vara mellanhand mellan nätägare och kunder.

Riksdagens tidigare mål för bredbandstillgång som gällde när kommunen antog sin bredbandsstrategi var 90 procent av hushållen och verksamheter ska vara anslutna med en hastighet över 100 Mbit/s senast 2020. Nuvarande mål sträcker sig till 2025. I mars var 84 procent i Eskilstuna kommun anslutna. Sedan dess har flera områden, bland annat Barva och Hällberga, blivit utbyggda, så andelen kommer att ha ökat till nästa mätning för 2020, som offentliggörs i mars 2021.

Diskussion: Rådet påpekar att de områden där det finns välorganiserade byaråd eller annat så har utbyggnad kommit till stånd, till exempel i Näshulta, Eklången och delar av Jäder. Men det ligger i kommunens intresse att alla blir anslutna, så att alla kan ha trygghetslarm med mera. Vad krävs för att täcka ”de vita fläckarna”?

Eva berättar om de stöd som finns:

- Eskilstuna kommun har ett kommunalt stöd som nätägare kan söka. Det har varit ca 1 miljon kr per år. Detta har hittills lett till att 140 hushåll, bland annat i Bondeka, Hällberga och Ärla, blivit utbyggda. Stödet har inte fått några sökande alls vissa år.
- Jordbruksverket har ett stöd som fördelas av Länsstyrelserna. Det söks numera bara av nätägare. IP Only har i år sökt stöd för områden runt Ärla. Annars är Nyköpings kommuns stadsnätbolag framgångsrika i att söka detta stöd.
- Det kommer under våren 2021 även inrättas ett nytt nationellt stöd, som fördelas av Post- och telestyrelsen. Det riktas mot de områden som är ”nästan kommersiellt gångbara”. Kommunen har en roll i att påverka hur regionens prioriteringsmodell utformas.

Den enskilt viktigaste faktorn för att få till en utbyggnad är att alla fastighetsägare tackar ja till erbjudande om att ansluta sig när det kommer. Det är särskilt viktigt på landsbygden, där underlaget är glesare redan från början. Här kan landsbygdsrådet ha en roll i att kommunicera detta. Det gäller dock att komma ut med informationen i rätt tid, när det också finns en nätägare som vill bygga ut och kampanjar mot fastighetsägarna.

Rådet undrar hur det ser ut med alternativa tekniker. Eva berättar att det finns nya tekniker, via radiomaster. Det är dock bra om detta inte erbjuds förrän man

verkligen uttömt möjligheten till fast fiber, eftersom det annars kan ”förstöra underlaget” för ”riktigt fiber” om några hushåll hinner ansluta sig med alternativa tekniker. Detta har till exempel hänt i Trosa.

Finns det områden där det både saknas bredband och mobiltäckning? Ja, det finns exempel på det, till exempel Råby-Rekarne.

Beslut: Rådet önskar uppdatering om bredbandsläget när den nya statistiken offentliggjorts under våren.

5. Övriga frågor

Inga övriga frågor anmälda

6. Nästa möte

Datum för nästa möte är 20 januari kl. 10–12.